

Панасюк В. М.

*Національний університет «Одеська юридична академія»,
асистент кафедри конституційного права*

ПРОБЛЕМИ ТА ПЕРСПЕКТИВИ РОЗВИТКУ НОРМАТИВНО-ПРАВОВОГО ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ РЕАЛІЗАЦІЇ ДЕРЖАВНОЇ МОЛОДІЖНОЇ ПОЛІТИКИ В УКРАЇНІ

За більш ніж двадцять років, що минули після проголошення незалежності України наша країна відбулась і ствердилась як суверенна держава. В українському суспільстві сформувалось нове покоління молоді, яке суттєво відрізняється від усіх попередніх за цінностями та життєвими настановами. Масштабні трансформації основ життя українського суспільства викликали динамічні і глибокі зміни соціальних характеристик нового покоління, обумовили появу значних і багатопланових молодіжних проблем, що поглиблюються і детермінують зниження молодіжного потенціалу. Ефективна державна молодіжна політика є сьогодні не тільки фактором соціальної стабільності, але і гарантом безпеки держави в цілому.

Своєрідність процесу формування та реалізації державної молодіжної політики в Україні полягає в тому, що і владним інститутам, і інститутам громадянського суспільства необхідно враховувати особливості вітчизняних традицій у роботі з молоддю, які склалися історично, сучасні потреби молодих громадян, суспільства, держави.

Сучасна ситуація в Україні, що характеризується економічною кризою, зниженням рівня життя, зростання бідності населення вимагає ретельного аналізу всіх сторін життя людей, у тому числі молоді. Очевидно, що успішне реформування держави можливо тільки при активній участі молоді. Це вимагає нових підходів до розробки й здійснення молодіжної політики. У зв'язку із цим виникає необхідність періодичного дослідження молоді, збору достовірної інформації про її життя, потреби й інтереси. Тільки на основі об'єктивних даних про положення молоді може бути здійснена ефективна молодіжна політика. Дієвим інструментом, в даному контексті, є діяльність профільного міністерства з підготовки Щорічної доповіді Президенту України, Верховній Раді України, Кабінету Міністрів України про становище молоді. В цьому документі щорічно підводиться підсумок виконання Державної цільової соціальної програми «Молодь України» та визначаються проблеми, які потребують вирішення на законодавчому та виконавчому рівнях.

Молодіжна політика має одну головну особливість, яку немає ні один інший напрямок внутрішньої політики – це політика майбутнього країни, тому вона не обмежена ні в часі, ні в просторі. У неї немає певних строків виконання, її дія безперервна, бо в зміні поколінь перерви не буває. Тому тільки за принципами пріоритетності, першочерговості і має будуватися державна політика щодо молоді і на законодавчому, і на виконавчому

рівнях. Нормативно визначено молодіжну політику як пріоритетний напрямок реалізації державної політики. Це передбачає, що фінансування та кадрове забезпечення на її реалізацію має бути також пріоритетним. Якщо критично оцінювати ситуацію, що склалася в молодіжному середовищі, доводиться констатувати той факт, що держава при вирішенні низки соціально-економічних, політичних та інших проблем, проблемам молодого покоління приділяє увагу, на жаль, не в першу чергу.

Практичне здійснення державної молодіжної політики в конкретній державі зумовлюються багатьма складовими, однак провідними є: формування нормативно-правової бази, створення системи інститутів, діяльність яких направлена на реалізацію конкретних напрямків та відповідного матеріально-фінансового забезпечення реалізації державної молодіжної політики.

Впродовж останніх років були закладені підвалини нової державної молодіжної політики, спрямовані на реалізацію конституційних прав молодих громадян. Аналіз нормотворчої діяльності стосовно визначення та регулювання усіх аспектів суспільних відносин, учасниками яких є молодь, дає змогу говорити про наявність значних здобутків вітчизняної практики у цій сфері.

На початку 90-х років ХХ ст. почалося формування законодавства України з питань молодіжної політики. Перший концептуально-правовий документ нової державної молодіжної політики в новітній Україні було прийнято 15 грудня 1992 року шостою сесією Верховної Ради України дванадцятого скликання. Це була Декларація Верховної Ради України «Про загальні засади державної молодіжної політики в Україні». Другим нормативно-правовим актом незалежної України щодо державної молодіжної політики став прийнятий менш ніж через два місяці після Декларації Закон України від 5 лютого 1993 року № 2998-ХІІ «Про сприяння соціальному становленню та розвитку молоді в Україні». З того часу в Україні прийнято понад 700 законів та близько 800 підзаконних нормативно-правових актів, які в тій чи іншій мірі спрямовані на вирішення молодіжних проблем.

Таким чином, молодіжна політика має розгалужене законодавство, яке гарантує право молоді займати важливе місце в суспільстві. Проте нормативно-правове забезпечення практично є несистематизованим, що ускладнює його застосування. Сьогодні назріла необхідність впорядкування існуючих нормативно-правових актів в сфері реалізації державної молодіжної політики з метою усунення дублювання норм, яке не сприяє їх ефективній реалізації. Цілком доцільним є виокремлення в окрему галузь законодавства – молодіжне законодавство.

Окрім того, нормативно-правове забезпечення реалізації державної молодіжної політики потребує коригування відповідно до необхідності вирішення нагальних проблем, що існують в молодіжному середовищі. Мо-

лодіжна політика є досить мінливим явищем, оскільки молодь як особлива соціально-демографічна група є досить динамічним утворенням, а відтак її потреби та інтереси постійно зазнають змін. Саме держава, як координатор, має змогу в процесі реалізації державної молодіжної політики адекватно та своєчасно реагувати на ці зміни. Це можливо реалізувати шляхом втілення інновацій в систему державного регулювання молодіжною сферою та відповідного вдосконалення нормативно-правового забезпечення функціонування інститутів, які реалізують державну молодіжну політику.

Погібко О.І.

*Національний університет «Одеська юридична академія»,
Радник начальника Генерального штабу – Головнокомандувача ЗС України,
здобувач кафедри конституційного права*

ПРАВОВЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ВОЄННОЇ РЕФОРМИ – ВАЖЛИВИЙ ФАКТОР РОЗВИТКУ ДЕРЖАВИ В СУЧАСНИХ УМОВАХ

Конституція України визначає основні напрями воєнної реформи – політико-правові підвалини будівництва збройних сил – складової сектору безпеки та оборони держави.

Для забезпечення безпеки та оборони в сучасних умовах потрібна сукупність політичних, економічних, соціальних та ідеологічних умов, наявність надійної економічної бази, вивіреної соціальної політики та особливо, досконалого законодавства. Тому на етапі становлення незалежної держави необхідно обрати фундаментальний підхід – правове забезпечення національної безпеки як безпеки особистості суспільства і держави.

Вперше концептуальні положення знайшли відображення в Законі України «Про основи національної безпеки України». У цілому, в зазначеному законі визначено напрями державної політики в сфері безпеки, а також створено методологічну основу побудови та функціонування національної безпеки та оборони.

Однак враховуючи реалії сьогодення, виходячи з розвитку внутрішньо-політичної та міжнародної обстановки ряд положень закону потребують корегування. Важливо, на підставі оновлених прийнятих концептуальних положень сформулювати достатньо ефективну систему захисту від внутрішніх та зовнішніх загроз, що в свою чергу дозволить державі впевнено дотримуватись основних принципів поступального розвитку – багатовекторності зовнішньої політики і соціальної спрямованості економічного курсу.

Слід зазначити, в Законі України «Про засади внутрішньої і зовнішньої політики» визначено основні положення нової зовнішньої політики України.

Власне кажучи, військова складова забезпечення національної безпеки та оборони держави повинна бути приведена до стану адекватному